

Józef Żyta

Wytyczne nr 5

Palestra 32/10(370), 89-90

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

sluchaniu jedyne go bezposrednie go swiadka zdarzenia), informujac go o czasie i miejscu czynnosci. W razie potrzeby prokurator powinien tez zaproponowac obroncy porozumienie sie z podejrzanym tymczasowo arestowanym, rowniez podczas nieobecnosci innych osob, oraz przegladniacie akt sprawy.

IV. Wyznaczenie obroncy z urzedu:

1. Jezeli z okolicznosci wynika, ze podejrzan y nie jest w stanie ponieac kosztow obrony, prokurator powinien pouczyc go o prawie wystapienia z zadan iem wyznaczenia obroncy z urzedu.
2. Po stwierdzeniu okolicznosci uzasadniajacych wyznaczenie obroncy z urzedu w mys l art. 70 § 1 k.p.k., prokurator niezwlocznie wystepuje z odpowiednim wnioskiem do prezesa wlasciwego sadu. Wyznaczonemu obroncy nalezy umozliwic zapoznanie sie z wcześnie j zlozonymi do akt opiniami bieglych.

V. Sposob realizacji powyzzszych regu l powinien byc przedmiotem stale go zainteresowania prokuratorow wojewodz kich i rejonowych oraz sprawdzany podczas inspekcji i wizytacji.

PROKURATOR GENERALNY
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Józef Żyta

WYTYCZNE NR 5/87

Prokuratura Generalna Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 30 listopada 1987 r. w sprawie stosowania i przedluzania tymczasowego arestowania

Na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o Prokuraturze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 31, poz. 138) ustal am, co nastepuje:

Dbalosc o prawidlowa praktyke tymczasowych arestowan w postepowaniu przygotowawczym jest dla wszystkich prokuratorow powinnoscia o podstawowym znaczeniu. Tymczasowe arestowanie wkracza w konstytucyjnie chronione prawo do wolnosci, moze byc zatem stosowane wy lacznie scisle wedlug przepisow kodeksu postepowania karnego.

Srodki zapobiegawcze wolno i nalezy stosowac jedynie w celu zabezpieczenia prawidlowego toku postepowania. Jakolwiek inny cel jest niedopuszczalny. W przypadku tymczasowego arestowania podkrelenia wymaga zwlaszcza wykluczenie celu represyjnego. Obok tego warunku istniec musi i drugi w postaci dostatecznosci dowodow, ze podejrzan y popelnil przestepstwo (art. 209 k.p.k.). Potrzebna tu jest szczegolna precyzja ocen. Tylko laczne wystapienie tych dwuch warunkow daje podstawe do zastosowania srodka zapobiegawczego. W odniesieniu do tymczasowego arestowania musi nadto wystapic procesowa niezbednosc tak rozumiana, ze nie wolno go zastosowac, jezeli wystarczajacy dla osiagnie-

cia wskazanego wyżej celu jest inny środek zapobiegawczy (art. 225 k.p.k.).

Dla zastosowania tymczasowego aresztowania istnieć musi ponadto co najmniej jedna z przesłanek określonych w art. 217 § 1 k.p.k.. Konieczna jest rozważa w ocenie zaistnienia tych przesłanek. Z uwagi na znaczny stopień społecznego niebezpieczeństwa czynu można zastosować tymczasowe aresztowanie podejrzanego tylko wtedy, gdy zachodzą uzasadnione podstawy do przewidywania, że sąd wymierzy mu w przyszłości karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Jeżeli w dalszym toku postępowania podstawy do takiego przewidywania odpadną albo też ustaną inne przyczyny tymczasowego aresztowania, należy je niezwłocznie uchylić lub zmienić na środek łagodniejszy (art. 213 k.p.k.).

Ważne miejsce w praktyce tymczasowych aresztowań odgrywać muszą względy humanitarne określone w art. 218 k.p.k., oczywiście przy pełnym zachowaniu realizmu.

Podkreślam raz jeszcze te znane zasady i raz jeszcze zwracam się do wszystkich prokuratorów o ich skrupulatne przestrzeganie, powodowany przekonaniem o wyjątkowej doniosłości tej sprawy z punktu widzenia praworządności i ochrony praw obywatelskich.

Równie doniosła jest sprawa skrupulatnego przestrzegania zasad dotyczących przedłużania tymczasowych aresztowań. Obowiązek zapewnienia szybkości postępowania przygotowawczego ma szczególnie ważne odniesienie do spraw, w których zastosowano tymczasowe aresztowanie. Pełna koncentracja czynności przed i bezpośrednio po zastosowaniu tymczasowego aresztowania, w tym także jak najwcześniejsze, w razie potrzeby, powoływanie biegłych, powinny eliminować potrzebę przedłużenia tymczasowego aresztowania ponad okres trzech miesięcy. Zwracam się do wszystkich prokuratorów o zapewnienie takiego właśnie przebiegu postępowań przygotowawczych, w których zastosowano tymczasowe aresztowanie. Przedłużenie takie może, zgodnie z art. 222 § 2 k.p.k., nastąpić w razie potrzeby spowodowanej wyłącznie szczególnymi okolicznościami sprawy. Zobowiązuję prokuratorów wojewódzkich do zaostrzenia związanych z tym kryteriów ocennych. Zwłaszcza wnioski do sądów wojewódzkich o przedłużenie tymczasowego aresztowania na okres powyżej sześciu miesięcy powinny należeć do koniecznych tylko wyjątków.

Proszę Towarzyszy Prokuratorów Wojewódzkich i Rejonowych o zapewnienie odpowiedniego nadzoru służbowego nad realizacją powyższych wskazań.

PROKURATOR GENERALNY
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Józef Żyta